

Telepakkokeinot rikostutkijan näkökulmasta

12.9.2009

Freedom Not Fear, Helsinki

Miksi (tele)pakkokeinoja?

- PoL 1§ 1 mom: Poliisin tehtävänä on oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sekä rikosten ennalta estäminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen.

Pari poimintaa vuosien varrelta

- ”Esitys puhelukuuntelusta intoutti eduskunnan pohtimaan oikeusturvaa Vasemmisto vastusti poliisin puhelinkuuntelua” (HS 26.3.1994)
- ”Poliisi sai äänestyksen jälkeen luvan kotien kuunteluun” (HS 19.4.2002)

Korjaukset edellisiin

- ”Esitys puhelukuuntelusta intoutti eduskunnan pohtimaan oikeusturvaa Vasemmisto vastusti poliisin **MAHDOLLISUUTTA** puhelinkuuntelu**UN**” (HS 26.3.1994)
- ”Poliisi sai äänestyksen jälkeen **MAHDOLLISUUDEN** kotien kuunteluun” (HS 19.4.2002)

Nettipetos - esitutkintaprosessin kuvaus

- Asiasta tehdään rikosilmoitus
- Yleensä epäilty ei ole vielä tässä vaiheessa yksilöitävissä
- Pyydetään palveluntarjoajalta tiedot käyttäjän käyttäjätunnuksesta/nimimerkistä
- Suoritetaan pankkitiedustelu rahojen kohteena olleeseen tilinumeroon
 - ”Follow the money.”

Kunnianloukkaus netissä - esitutkintaprosessin kuvaus

- Asiasta tehdään rikosilmoitus
- Tehdään tietojenluovutuspyyntö PoL:n tai laki sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä -perusteella riippuen siitä, mitä halutaan selvittää
 - Yli 3 kk rikoksesta?
- Kysytään tarvittaessa vielä palveluntarjoajalta tiedot kirjautumisosoitteista
 - Anonyymipalvelin?
- Jakelun esto

Viestintäsalaisuuden loukkaus - esitutkintaprosessin kuvaus

- Asiasta tehdään rikosilmoitus
- Pyydetään asianomistajalta lupa televalvonnan kohdistamiseen hänen sähköpostitilinsä kirjautumistietojen selvittämiseksi
- Mennään käräjille televalvontahakemuksen kanssa
- Kysytään palveluntarjoajalta tiedot kirjautumisosoitteista
 - Anonyymipalvelin?

Poliisin ”lupa” tai ”oikeus”

- Organisaatiossa on erilaisia, osin aivan muuta tarkoitusta varten perustettuja laillisuusvalvontaelimiä
 - KRP:n televiestintäyksikkö
 - Käräjäoikeudet
 - Taloushallinto
- Yleinen viranomaisten laillisuusvalvonta
 - Muiden kuin viranomaisten pakkokeinoja muistuttavat oikeudet?

Esitutkintaviranomaisen rooli rajanvetäjänä

- Kanteluita poliisin toiminnasta pakkokeinojen ja muiden toimivaltuuksien käyttäjänä
 - Lupa voi olla oikein haettu
 - Rajanveto ei aina ole selvä - joutuu kokeilemaan
- Joskus myös ohjaa lainsäädäntöä!

Ongelmakohtia

- Operaattoreilla oli tapana säilyttää asiakastietoja 2 - 3 kk, jos ollenkaan.
 - Nopeasti tehtyjen ensimmäisten kyselyjen jälkeen juttu voi jäädä pöydälle priorisoinnin seurauksena
 - Myöhemmin ilmenevä lisätiedon tarve?
- Myöhään ilmi tullut rikos
- Rangaistusmaksimit rajat ylittävässä rikollisuudessa

Kiitos!

teemu.hokkanen@poliisi.fi

